

Mark- och miljööverdomstolen

Miljödepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Promemoria om nytt regelverk för handel med utsläppsrätter i miljöbalken

Miljödepartementets diarienummer M2020/00083/R

Särskild lag eller kapitel i miljöbalken?

Promemorian lägger fram två förslag. Regleringen kan antingen ske genom en särskild lag eller ett kapitel i miljöbalken.

Även om det övergripande målet med både miljöbalken och utsläppshandelsdirektivet är att minska belastningen på miljön innehåller direktivet även ett antal underordnade mål av ekonomisk karaktär. Regelverken är dessutom systematiskt olika. Exempelvis tillämpas de allmänna hänsynsreglerna vid tillståndsprövning av enskilda verksamheter enligt miljöbalken medan det vid tillståndsprövning enligt utsläppshandelsregleringen inte görs någon motsvarande materiell bedömning. Om reglerna införs som ett nytt kapitel i miljöbalken finns det en risk för att de olika tillståndsprövningarna sammanblandas. Det kan även i övrigt vara svårt att överblicka konsekvenserna utan en närmare analys. Vidare anser domstolen att det inte klart framgår vilka skäl som ligger bakom förslaget att införa regelverket i miljöbalken och vilka fördelar som uppnås med en sådan lösning. Med anledning av detta avstyrker Mark- och miljööverdomstolen förslaget att regelverket ska införas som ett kapitel i miljöbalken. Domstolen förordar således att regleringen sker i särskild lag.

Verksamhetsutövare som gärningsman

Domstolen har uppmärksammat att förslaget om en särskild lag innehåller en bestämmelse som medför att det är möjligt att döma en verksamhetsutövare för en flygverksamhet för brott (32 § andra stycket). Enligt 6 § samma lag definieras en verksamhetsutövare som varje fysisk eller juridisk person som uppfyller vissa krav. En sådan formulering av straffbestämmelsen kan tolkas som att det vore möjligt att döma en juridisk person för brott, vilket strider mot allmänna straffrättsgrundsatser. Det

alternativa förslaget, att införa ett nytt kapitel i miljöbalken, tycks inte innehålla någon liknande formulering.

Övrigt

Avslutningsvis noterar Mark- och miljööverdomstolen att ingressen till förslag till lag om ändring i miljöbalken på s. 4 i promemorian daterad mars 2020 anger bland annat att elva paragrafer får nya lydelse, däribland 26 kap. 21 a §. Vad som åsyftas är troligen 29 kap. 21 a §.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, tekniska rådet Mikael Schultz, hovrättsrådet Li Brismo och tf. hovrättsassessorn Erik Stålhammar. Föredragande har varit hovrättsfiskalen Simon Nesterud.

Ylva Osvald

Simon Nesterud